

Referat for møde i Kontakt- og Udviklings Ø-rådet

Dato: 8.maj 2019

Sted: Hønehuset kl. 19.00

Deltagere

Formand Vibeke Møller Jensen (VMJ)

Laura Zafnes (LZ)

Anne Marie Koefoed (AMK)

Flemming Kring (FK)

Administrator Jens Peter Koefoed (JPK)

Souschef Ejvind Povlsgaard Jensen (EPJ)

Afbud: Sus From Anker

Gæster: Hans Ole Matthiesen, Betina Søndergaard (Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse)

Tilhørere: 3

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt

2. Meddelelser fra formanden

Formanden kommenterer på tøjindsamling, syntes at det var et flot resultat.

Roste en flot udstilling og fernisering ved Janne Klerks fotoudstilling.

3. Administrationen orienterer – herunder nyt regulativ vedr. bebyggelser i haver.

JPK: Økonomien ser godt ud. Vi er ved at ansætte en tømrer og en grøntmand. Der 4 kandidater inviteret til 2. samtale i næste uge. Vi har desværre måttet opgive vores stenmand, stillingen vil snart blive slået op.

JPK: Energi, spildevand og bygningsprojektet er startet op. Der har indtil nu været afholdt to styregruppemøder. Mandag/tirsdag var der besøg fra ejendomsstyrelsen der var over at besigtige bygninger og anlæg. Vi er kommet godt i gang og er for nuværende positive og fortrøstningsfulde.

JPK: Turisme: Vi er kommet i gang med vores første år med turismestrategien. Hans Ole og JPK er gået i gang med skrivearbejdet på en større fondsansøgning vedrørende udstilling, skiltninger, formidling m.m.. Der vil være et udkast klar til næste ø-rådsmøde. Støtteforeningen har fået 125.000 kr. til lydanlæg fra Tuborgfonden og Sparekassen Bornholms Fond, hvilket er superflot og vil give nye muligheder for arrangementer. Så stort tillykke til øen og ros til støtteforeningen.

JPK: Der har været et arbejds møde der skal lave et forvaltningsgrundlag til fordeling af redskabshytter og -skure. JPK har ikke nået at efterbehandle og indkalde til møde nr. 2 i arbejdsgruppen. JPK indkalder arbejdsgruppen til næste møde inden udgangen af maj, så der er et oplæg klar til næste Ø-rådsmøde.

EPJ: Der er i samarbejde med Naturstyrelsen og Slots -og Kulturstyrelsen blevet udarbejdet en generel tilladelse til at opføre skure, drivhuse og hønehuse i soldaterhaverne og haverne i tilknytning til fast beboelse (se vedhæftede). Arbejdet blev startet op, fordi der har været udenøjs henvendelser til administrationen og Naturstyrelsen omkring ulovligt opførte skure i haverne. Da både administrationen, Naturstyrelsen og Slots & Kulturstyrelsen er interesseret i at støtte det levende samfund på Erholmene, har det været muligt at få en tilladelse, der gør, at det er muligt at benytte vores haver på samme vis som i det øvrige Ø-samfund. Tilladelsen er lavet som et forvaltningsgrundlag for administrationen. Det er således administrationen, der skal give beboerne tilladelse til opførelsen. Ønsker man at opføre et skur e.l. skal der således sendes en ansøgning til administrationen, der på baggrund af tilladelsen fra Naturstyrelsen kan vælge at godkende opførelsen.

Tilladelsen giver administrationen mulighed for at lovliggøre allerede opførte skure, såfremt de ligger indenfor tilladelsens rammer. I løbet af året vil administrationen, evt. i samarbejde med Naturstyrelsen, gennemgå haverne for ikke-registrerede skure, hønehuse og drivhuse. Hvis der er bygninger, der ikke umiddelbart kan godkendes inden for de givne rammer, vil brugeren få besked. Derefter tages der beslutning om, at der skal ansøges ved Naturstyrelsen om en separat tilladelse til bygningen, eller om brugeren får pålæg om at lovliggøre bygningen. Der er i Ø-rådet enighed om at en frist på 1 år til at imødekomme evt. krav om lovliggørelse er rimeligt.

4. Store Tårns driftsøkonomi i forhold til udstillinger, arbejdskraft, kunstnernes betaling/ AMK

JPK: Museerne i tårnene indgår som en del af driftsøkonomien i administrationen. Administrationen har alle indtægter og udgifter. Det er Kunst og Kulturrådet som står for udvælgelse af udstillingerne mv. i tårnene. Der forventes indtægter i tårnene i 2019 på 425.000 kr., og heraf bruger JPK 150.000 til at finansiere rengøring, tilsyn, IT mv.. Af indtægterne tages yderligere 50.000 kr. til finansiering af turismekoordinatoren. Kunst og Kulturrådet har derfor i 2019 225.000 kr. at arbejde med. Pris for nuværende udstilling med Janne Klerk er ca. 100.000 kr.. Håndværkertimer, der er gået med at etablere udstillingen, er en del af administrationens almindelige driftsomkostninger. AMK spurgte, hvorfor det er øens håndværkere der udfører arbejdet. JPK svarede, at en af administrationens opgaver er at lave formidling for øens mange besøgende, hvorfor vi selv udfører en del af arbejdet. JPK fortalte, at der vil komme en ny anderledes udstilling til næste år, som han vil orientere om på næste møde.

5. Orientering guidekorpsets funktion/ AMK

JPK: Økonomien i øens guidekorps er en del af administrationens drift. Der er lavet et budget, som går i nul, så indtægterne kanaliseres tilbage til guiderne. Budgettet er lavet, så der står guider ved alle ankomster hele sommerhalvåret. Hvis der ikke kommer det

budgetterede antal gæster til turene, er det administrationen, som dækker underskuddet. Guiderne er selvstændige og sender faktura til administrationen.

Hans Ole Mathisen fortsatte med at fortælle, at der er en guide ved alle ankomster, så vi kan tilbyde guidede ture til alle besøgende. Der er altid en guide i reserve, så man undgår for mange deltagere. Der tilbydes guide på tysk (maj juni, august sept.) og engelsk.

Skolerne er delt ud mellem guiderne. Der er lagt et nyt telefonnr. på vores hjemmeside.

Det nye nummer bliver flittigt benyttet. Der er lagt en hel del materiale under "Det sker" på vores hjemmeside, men der har dog ikke været stor søgning endnu.

Thora og Søren Sildehoved er blevet spurgt om de vil være en del af øens guidekorps, men de har indtil videre valgt ikke at indgå i et samarbejde. Hans Ole vil fortsætte kommunikationen med dem begge.

AMK anførte, at vi skal passe på ikke at være for anmassende ved færgen. Og vi skal være opmærksom på at fordele rundvisningerne, så alle ikke slippes løs på samme tidspunkt, så kan kiosken og øvrige butikker ikke følge med.

Hans Ole noterede sig de gode input og sagde, at hvis der er andre, som har kommentarer eller gode ideer til turismestrategien, kan man tage fat i turismefølgegruppe. Her sidder Erik Christensen som repræsentant for beboerne. Men kan også tage direkte kontakt til Hans Ole.

JPK orienterede om, at turismefølgegruppe vil blive samlet til orientering og status inden næste Ø-rådsmøde.

JPK kunne afslutningsvis oplyse, at han efter et møde med friluftrådet har besluttet at søge om at Ertholmene bliver naturpark, da det vil give os en række fordele.

HOM informerede om, at de er i gang med at lave et manus til fondsansøgning, der sætter fokus på Lilletårn, på Ballonen, på guideuddannelse, på naturkanonen (evt. sammen med Mandø), udenlandske turistbøger (opdatering og billeder), kanonérlauget, samt en udgivelsesplatform for bøger og andre materialer, med relevans for Ertholmenes kendskabseffekt i Danmark.

6. Skiltning /SFA

Punkter fra Sus

- **Forslag om at genopsætte skiltning ved Pumpen om frøerne.**
- **Skilt om Krudtmagasinet (gen) opsættes oppe ved vejen**
- **Ny skiltning ved Affutagen, hvad det er, hvad det har været brugt til**
- **Skiltet ved Bielkes fjernes eller ændre tekst. (ikke så aktuelt mere, gerne fjernes)**

JPK kvitterede for de gode input. Der vil ikke blive opsat skilte her og nu, men det er indarbejdet som en del af turismestrategien og indgår i den kommende fondsansøgning, så der bliver lavet et ensartet design på skiltning. Dog vil JPK sørge for, at skiltet ved Bielkes bliver nedtaget nu.

7. Affaldskampagne / AMK – gæst deltager.

Betina Søndergaard fra Forsvarets Ejendomsstyrelse var med til dette punkt for at fortælle, hvilke tanker hun har omkring affaldskampagne, samt for at få input og gode ideer fra Ø-rådet. Hun vil arbejde med, hvordan vi skilte og hvordan vi kommunikerer de to

Kontakt- og Udviklings Ø-rådet Christiansø

kommende affaldskampagner, som bliver rettet henholdsvis mod øboere/hytteboere og mod overnattende turister/gæster/sejlere/teltliggere.

Betina vil have et oplæg klar, som vi forventer at kunne fremlægges på næste Ø-rådsmøde.

8. Evt.

Herunder om der er en afklaring af eget postnummer, og næste møde.

Departementet har haft kontakt til relevante styrelser og præsenteret vores ønske om eget postnummer. Desværre falder vi udenfor den gældende lovgivning om eget postnummer til små- øer og derfor er der ikke grundlag for at gå videre med ansøgningen.

Næste møde den 18/6 kl. 17:00

Referent Ejvind Jensen